

SVEUČILIŠTE U RIJECI
GRAĐEVINSKI FAKULTET
Radmile Matejčić 3, 51000 Rijeka

KNJIŽNICA

KLASA: 032-04/25-01-01

URBROJ: 2170-1-40-02-05-25-01

Rijeka, 31. ožujka 2025.

U skladu s člankom 16. Pravilnika o radu Knjižnice Građevinskog fakulteta u Rijeci, a na prijedlog Knjižničnog odbora, dekan je donio sljedeće

Smjernice za izgradnju i upravljanje knjižničnim fondom

Knjižnice Građevinskog fakulteta u Rijeci

POLAZIŠTA

Misija Knjižnice Građevinskog fakulteta u Rijeci (dalje u tekstu: Knjižnica) jest prikupljanje, obrada, čuvanje i omogućavanje pristupa stručnim, znanstvenim i obrazovnim informacijama s ciljem podrške nastavnim, istraživačkim i znanstvenim aktivnostima Fakulteta. Knjižnica promiče vrijednosti održivog razvoja, akademske izvrsnosti i profesionalne etičnosti te aktivno doprinosi razvoju zajednice osiguravanjem kvalitetnih i pravovremenih usluga za studente, nastavnike i širu društvenu zajednicu. Također razvija nove zbirke iz znanstvenih područja djelovanja Fakulteta i prilagođava se suvremenim potrebama korisnika, pružajući podršku učenju, istraživanju i razmjeni znanja.

Smjernice za izgradnju i upravljanje knjižničnim fondom definiraju elemente izgradnje, održavanja, razvoja i zaštite fonda u skladu sa Standardom za visokoškolske, sveučilišne i znanstvene knjižnice (NN 81/2022), Pravilnikom o zaštiti, reviziji i otpisu knjižnične građe (NN 27/2023) te Pravilnikom o radu Knjižnice Građevinskog fakulteta u Rijeci (KLASA: 007-05/23-01/08, URBROJ: 2170-1-40-02-00-23-1).

Smjernice predstavljaju temelj nabavne politike te okvir za planiranje i nabavu knjižnične građe, kao i za definiranje svrhe, opsega i sadržaja fonda.

I) IZGRADNJA KNJIŽNIČNIH ZBIRKI

Osnovno načelo izgradnje fonda Knjižnice jest osigurati knjižničnu građu sukladno potrebama korisnika Građevinskog fakulteta u Rijeci (dalje u tekstu: Fakultet). Korisnici Knjižnice primarno su studenti i zaposlenici Fakulteta, a zatim i ostala zainteresirana javnost.

Fond Knjižnice sastoji se od knjižničnih zbirki koje obuhvaćaju svu knjižničnu građu u vlasništvu Knjižnice. Zbirke koje čine fond uključuju:

a) Zbirka monografskih publikacija

Zbirku monografskih publikacija čini knjižnična građa nabavljena za potrebe studijskih programa i kolegija koji se izvode na Fakultetu, a propisana je kao obvezna i dopunska literatura. U zbirku su uključene i monografske publikacije nabavljene za potrebe znanstveno-istraživačkog rada te publikacije pribavljene temeljem projektnih aktivnosti u kojima sudjeluju zaposlenici Fakulteta ili u kojima Fakultet participira. Zbirku monografskih publikacija čine i publikacije objavljene u okviru izdavačke djelatnosti Fakulteta.

b) Referentna zbirka

Referentnu zbirku čine enciklopedije, leksikoni, rječnici, priručnici, bibliografije, atlasi i ostala priručna literatura koja se odnosi na znanstvena područja koja se izučavaju na Fakultetu. U zbirku je uključena i opća referentna literatura potrebna za studij i znanstveni rad. Referentna djela objavljena u okviru izdavačke djelatnosti Fakulteta također su dio zbirke.

c) Zbirka serijskih publikacija

Zbirku serijskih publikacija čine znanstveni i stručni domaći i strani časopisi te godišnjaci dostupni u Knjižnici, kao i slobodno dostupne digitalne serijske publikacije. U zbirku su uključene i serijske publikacije objavljene u okviru izdavačke djelatnosti Fakulteta.

d) Zbirka elektroničke, audiovizualne i multimedijske građe

Zbirka elektroničke, audiovizualne i multimedijske građe sastoji se od audio, video i multimedijalnih sadržaja pohranjenih na CD-ima i DVD-ima. Dio zbirke čini popratni materijal uz nabavljene monografske ili serijske publikacije, dok je drugi dio samostalna elektronička građa.

e) Zbirka doktorskih radova i znanstvenih magistarskih radova

Zbirka sadrži doktorske disertacije i znanstvene magistarske radove obranjene na Fakultetu ili radove zaposlenika i studenata Fakulteta obranjene na drugim visokim učilištima u Republici Hrvatskoj i inozemstvu. Dio zbirke obuhvaća elektroničku građu, odnosno digitalne inačice radova pohranjenih u institucijski repozitorij Fakulteta.

f) Zbirka diplomskih i završnih radova

Zbirka diplomskih i završnih radova sadrži radove obranjene na Fakultetu. Od 2015. godine zbirka uključuje isključivo digitalne inačice radova pohranjenih u institucijski repozitorij Fakulteta.

g) Digitalna zbirka – institucijski repozitorij

Digitalna zbirka unutar institucijskog repozitorija obuhvaća u digitalnom obliku znanstveno-istraživačku, intelektualnu i kreativnu produkciju nastalu radom studenata i zaposlenika Fakulteta. U repozitorij se pohranjuju završni i diplomski radovi studenata, doktorske disertacije, znanstveni i stručni radovi, istraživački podaci, knjige, nastavni materijali te ostala digitalna građa.

h) Mrežni izvori

Knjižnica korisnicima osigurava pristup mrežnim izvorima putem Portala elektroničkih izvora za hrvatsku akademsku i znanstvenu zajednicu, koji omogućuje korištenje znanstvenih baza podataka i časopisa s nacionalnom licencijom.

II) VRSTE GRAĐE KOJE KNJIŽNICA NABAVLJA

Knjižnica nabavlja tekuće prinove (nove naslove iz temeljnih područja koja se izučavaju na Fakultetu), uključujući:

- sve vrste građe, bez obzira na materijalne karakteristike ili oblik sadržaja; baze podataka nabavljaju se u suradnji sa Sveučilišnom knjižnicom Rijeka
- građu na hrvatskom i engleskom jeziku, odnosno na drugim europskim jezicima ako postoji iskazana potreba

III) POSTUPCI NABAVE

Knjižnica svoj fond stvara kupnjom, zamjenom i darovima, ovisno o zbirci za koju se građa nabavlja.

a) kupnja

Knjižnica kupuje građu temeljem godišnjih planova nabave koje donosi Knjižnični odbor, uz suglasnost dekana Fakulteta. Nastojat će nabaviti građu koja se nalazi na popisu obvezne literature u okviru nastavnog plana i programa preddiplomskih i diplomskih studija, u najmanje 20% primjeraka u odnosu na ukupan broj polaznika pojedinog studijskog programa. Dopunsku literaturu i obveznu literaturu za poslijediplomski studij Knjižnica će nabaviti u najmanje 10% primjeraka od ukupnog broja polaznika pojedinog studijskog programa. Nabava građe iz godišnjih planova financira se iz sredstava Fakulteta.

Građa potrebna za znanstveno-istraživački i stručni rad nabavlja se na temelju zahtjeva znanstveno-nastavnog, suradničkog, stručnog ili ostalog osoblja. Zahtjev za nabavu podnosi se putem Obrasca za nabavu, objavljenog na mrežnim stranicama Knjižnice. Zahtjev supotpisuje šef katedre ili voditelj službe, a odobrava ga Knjižnični odbor. Nabava izvora za znanstveno-istraživački i stručni rad financira se iz sredstava Fakulteta ili osobnih fakultetskih potpora za sufinanciranje znanstveno-istraživačkog usavršavanja.

Građa potrebna za rad na projektima nabavlja se na temelju zahtjeva voditelja ili suradnika na projektu. Zahtjev za nabavu podnosi se putem Obrasca za nabavu, objavljenog na mrežnim stranicama Knjižnice, a supotpisuje ga voditelj projekta. Nabava se financira iz sredstava projekta.

Knjižnica nabavlja i trajno čuva najmanje jedan primjerak svakog novog domaćeg naslova iz područja građevinarstva te srodnih tehničkih i prirodoslovnih područja, polja i grana koje se izučavaju na Fakultetu. Nabavu takvih naslova odobrava Knjižnični odbor, a financira se iz sredstava Fakulteta.

Knjižnica nabavlja tekuće prinove referentne građe, priručnika i leksikona koji se odnose na znanstvena područja Fakulteta, kao i opću referentnu literaturu potrebnu za studij i znanstveni rad. Nabavu enciklopedija, priručnika i rječnika odobrava Knjižnični odbor, a financira se iz sredstava Fakulteta.

Knjižnična građa nabavljena kupnjom evidentira se u inventarne knjige i time postaje dijelom knjižničnih zbirki, čime se materijalna vrijednost fonda povećava za iznos nabave. Knjižnica se pri kupnji knjižnične građe vodi načelom dobrog gospodarstvenika te uvijek odabire najpovoljniju ponudu.

b) Dar

Knjižničnu građu koju Knjižnica zaprima i evidentira u inventarne knjige kao dar čine:

- sva izdanja Fakulteta (najmanje dva besplatna primjerka pojedinog naslova, odnosno deset primjeraka objavljenih udžbenika),
- naslovi autora zaposlenika Fakulteta objavljeni kod drugih izdavača (najmanje jedan besplatni primjerak),
- doktorske disertacije obranjene na Fakultetu, uz pripadajuću elektroničku inačicu,
- doktorske disertacije znanstvenika i suradnika Fakulteta obranjene na drugim ustanovama.

Knjižnica prihvaća i ostale darove (monografske i serijske publikacije te referentnu građu u analognom i digitalnom obliku) kao jedan od načina izgradnje fonda, pod uvjetom da pridonose njegovom kvalitativnom obogaćivanju te su sadržajno primjereni za nastavu, znanstveno-istraživački rad, osobni razvoj i kulturne potrebe studenata i zaposlenika Fakulteta.

POSTUPANJE S DAROVIMA

U slučaju ponude za darovanje građe Knjižnici, darovatelj je dužan prethodno dostaviti popis naslova koji namjerava darovati.

O prihvaćanju građe koja nije izravno vezana uz nastavu odlučuje voditelj Knjižnice, a po potrebi može zatražiti mišljenje Knjižničnog odbora prije donošenja konačne odluke. Dar se može prihvatiti u cijelosti, djelomično ili se može u potpunosti odbiti.

Ovlaštenje za prihvaćanje dara, izdavanje potvrde o primitku i potpisivanje sporazuma s darovateljem ima voditelj Knjižnice. U ugovoru o darovanju Knjižnica može zadržati pravo da iz fonda izluči duplikate ili jedinice koje ne zadovoljavaju potrebe knjižničnog fonda. O smještaju darovane građe odlučuje voditelj Knjižnice, vodeći računa o eventualnim zahtjevima darovatelja, ukoliko su navedeni u ugovoru o darovanju.

c) zamjena

Knjižnica nabavlja knjižničnu građu zamjenom sa srodnim knjižnicama i znanstvenim institucijama u zemlji i inozemstvu. U zamjenu dostavlja izdanja proizašla iz izdavačke djelatnosti Fakulteta. Zamjena građe temelji se na načelu reciprociteta.

IV) FINANCIRANJE IZGRADNJE FONDA

Za svaku proračunsku godinu, na prijedlog Knjižničnog odbora, Fakultet predlaže ukupan iznos potrebnih sredstava za nabavu i popravke knjižnične građe. Ta sredstva namijenjena su za:

- nabavu knjižnične građe potrebe za nastavu, znanstveno-istraživački i stručni rad Fakulteta
- uvezivanje i popravke knjižnične građe.

Prihodi i popravke knjižnične građe.

- državnog proračuna (subvencije troškova studija),
- vlastitih prihoda Fakulteta (iz sredstava za pokriće troškova upisa),

- prihoda Knjižnice ostvarenih na tržištu,
- financijskih sredstava iz znanstvenih projekata,
- ostalih namjenskih prihoda.

V) REVIZIJA I OTPIS

Knjižnica provodi reviziju i otpis građe u skladu s važećim Zakonom o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti te prema rokovima određenim važećim Pravilnikom o reviziji i otpisu knjižnične građe.

Otpis knjižnične građe redovito se provodi prema sljedećim kriterijima:

- a) dotrajala građa – istrošena uporabom i oštećena do mjere da više nije pogodna za korištenje.
- b) zastarjela građa – višak primjeraka (duplete), neaktualna građa te građa čiji sadržaj više ne odgovara tipu knjižnice u kojoj se nalazi; nečitljiva elektronička građa na prijenosnim medijima.
- c) uništena građa – građa koja je neupotrebljiva, izgubljena, otuđena, nestala ili nevraćena.

VI) VREDNOVANJE ZBIRKI

Vrednovanje knjižničnih zbirki uključuje evidenciju građe u inventarnim knjigama, katalogima i drugim popisima građe u Knjižnici. Knjižnica provodi vrednovanje zbirki temeljem potreba korisnika, pri čemu su glavni kriteriji: korisnički zahtjevi, dostupnost i raspoloživost naslova.

VII) KRITERIJI ZA PROCJENU VRIJEDOSTI FONDA

Knjižnica donosi Kriterije za procjenu vrijednosti fonda, koji čine sastavni dio ovih Smjernica i nalaze se u Prilogu I.

U Rijeci, 31. ožujka 2025.

Dekan:

Izv. prof. dr. sc. Mladen bulić

PRILOG I

KRITERIJI ZA PROCJENU VRIJEDOSTI FONDA

Kriteriji za procjenu vrijednosti fonda sastavni su dio Smjernica, a njima se utvrđuju kriteriji za procjenu vrijednosti jedinica neinventarizirane knjižnične građe koje trebaju biti zaprimljene u fond Knjižnice Građevinskog fakulteta ili za koje se prilikom uvida u ručno vođene inventarne knjige utvrdi da u njima nije evidentirana njihova realna vrijednost.

Pod jedinicom prinovljene tiskane građe, u svrhu procjene njezine vrijednosti, podrazumijeva se svezak omeđene publikacije ili godište serijske publikacije.

a) Kad jedinica građe dolazi s prilogom, ukupna vrijednost jedinice dijeli se na vrijednost matične jedinice i vrijednost priloga. Vrijednost priloga koji je pristigao uz kupljenu jedinicu građe procjenjuje se na 10 % vrijednosti kupljene jedinice građe. Ako jedinica sadrži više priloga, svaki prilog procjenjuje se na 10 % od ukupne vrijednosti, ali maksimalno do 30 % ukupne vrijednosti publikacije. Ako publikacija ima više od tri priloga, iznos od 30 % vrijednosti publikacije dijeli se na ukupan broj priloga.

b) Omeđene publikacije pristigle kao dar ili zamjena, izdane 2000. godine i kasnije, na kojima je istaknuta cijena, procjenjuju se prema istaknutoj cijeni.

c) Serijske publikacije pristigle kao dar ili zamjena, izdane 2000. godine i kasnije, na kojima je istaknuta cijena godišnje pretplate, procjenjuju se prema istaknutoj cijeni godišta. Ako je istaknuta samo cijena pojedinog sastavnog dijela godišta, vrijednost godišta procjenjuje se kao umnožak broja dijelova u godištu i njihove jedinične cijene.

d) Procjena vrijednosti jedinica tiskane knjižnične građe na kojima nije istaknuta cijena, i ne može se utvrditi tržišna vrijednost, obavlja se prema sljedećim kriterijima:

Godina izdanja	Svezak omeđene publikacije	Godište časopisa
Izdana od 1. siječnja 2021.	40,00 €	50,00 €
Izdane 2010.-2020.	25,00 €	40,00 €
Izdane 2000.-2009.	15,00 €	20,00 €
Izdane 1990.-1999.	10,00 €	15,00 €
Izdane 1980.-1989.	8,00 €	12,00 €
Izdane 1970.-1979.	6,00 €	8,00 €
Izdane 1960.-1969.	3,00 €	4,00 €
Izdane 1950.-1959.	1,50 €	2,00 €
Izdane 1900.-1949.	15,00 €	20,00 €

Za godišta tiskanih serijskih publikacija, unutar kojih se, radi lakšeg rukovanja i manipulacije građom, oblikuju knjižnični svesci, vrijednost pojedinog sveska procjenjuje se dijeljenjem procijenjene vrijednosti pojedinog godišta brojem svezaka.

Ako je godište publikacije podijeljeno na više svezaka, ukupna procijenjena vrijednost godišta ravnomjerno se raspoređuje na sve sveske.

U slučaju da su pojedini svesci značajno opsežniji ili sadržajno važniji od drugih, Knjižnica može procijeniti njihovu vrijednost proporcionalno veličini ili značaju pojedinih svezaka unutar godišta.

e) Kriteriji za procjenu vrijednosti jedinica ostalih vrsti građe na kojima nije istaknuta cijena, i ne može im se odrediti tržišna vrijednost:

Vrsta građe	Vrijednost
Doktorski radovi (neovisno o godini objave)	30,00 €
Diplomski radovi (neovisno o godini objave)	15,00 €
Završni radovi (neovisno o godini objave)	5,00 €
Monografije ustanova, spomenice, strategije i sl. publikacije	15,00 €
DVD	10,00 €
CD	8,00 €
Skripte, nastavni materijali i sl.	5,00 €

